

השוחרת פרק שני חולין

לד.

עין משפט נר מצוה

פ"א א מ"י פ"ח מהל'
לכנס העומה הל' י
ופי הל"ד והל"י ופי"
הלכה ה'
פ"ב ב מ"י ס"ג פ"י הל"ג:
צ א מ"י ס"ג פ"א הל"ב:

רבינו גרשום

הקדש בידים מוטאבות:
ולוקמה בחולין שנעשו על
טהרת תרומה כו. כלומר
ולוקמה מתניתין דאין
נאכלין בידים מוטאבות
בחולין שנעשו על טהרת
תרומה ור' יהושע כלומר
דהא מודי בחולין שנעשו
על טהרת תרומה דאית
בהו שלישי: לא סלקא
דעור דקמיני בשר. כלומר
השוחט בהמה היה ועוף
ההוא בשר: אין בשר
בבשר מיהלף. כלומר
אצ"פ שאין היה בקדשים
גורקין היה אטו בהמה
דאיתא בקדשים אבל
בשר בפירו לא מיהלף
ואי בתרומה היאך גורקין
בשר אטו פירו: מאן
כלומר רבה בר בר חנה.
כלומר דרבה בר בר חנה
סבר לר' יהושע חולין
שנעשו על טהרת הקדש
לית בהו שלישי דרבנן
לומר בסוף ההלכה: איל
ר' אליעזר לר' יהושע
מצינו שהאכל חמור
הוא דאינו מטמא אלא
אבית הבליעה: אלא
מצינו שהאכלין חמור
מצינו האוכל דאלו אוכל
בכביצה. כלומר דאלו
אוכלין מטמאין בכביצה
כו: אלא שני שני למה.
כלומר לדברך שאתה
אומר שהאכלין חמור מן
האוכל לפיכך האוכל אוכל
ראשון אינו אלא שני אלא
האוכל אוכל שני למה הוא
שני כמורו הוא לדברך
אין חמור אוכל כאוכלין:
א"ל מצינו שהשני עושה
שני ע"י משקין. כלומר
שאם נגעו משקין באוכלין
שניים הרי הם כמורו:
משקין נמי תחלה (הא)
[הו] דנתן כל הפוסל את
התרומה כו. ואיהו דבר
הפוסל את התרומה זהו
שני ועושים משקין תחלה:
חזי מטבול יום כלומר
שטבול יום פוסל תרומה
ואין עושים משקין תחלה:
ועוד שלישי שני למה.
כלומר לדברך שאתה
אומר שהאכלין חמור מן

מאן חבריא רבה בר בר חנה. לא ר"ל רבי אלעזר לעיל ללא
הוא קרי ליה חצריא דרבו והוה כדאמר בפ"ק דצ"ק (דף יא.
זב"ט נוחלין (פ"ב ז"ב דף קמח). דלמר עולא אמר רבי אלעזר הלכה
גזינן מן העבדים אבל קשיא אמאי לא קאמר עולא רבותי אומרים
וגרסא דרבי אלעזר לא קאמר לעיל
יותר אלא הכא בחולין שנעשו על
טהרת קדש עסקינן והש"ס הוא
דמסיים ודלא כרבי יהושע:
ואובר עד דאברא חצי פרס.
לע"ג דמפרש ר"ת דבי"ח
דבר גזרו על אדם האוכל כביצה
שיהא טמא מ"מ מיימי ראייה מפסול
גוייה שיהא מתחלה בחצי פרס:
טומאה משיעורין לא גמרינן.
תימא הרי מנינו נבלת
במה דמטמאה ואוכלה טורח אלא
מאלל חמור מן האוכל: **שני שני**
למה. דלע"ג דליכא למיגזר דבדי
לחיל אוכלין טמאין שדי לפיו משקין
למטמא מ"מ אי לאו דלשכתן
בעלמא שני דעבד שני לית לן למיגזר
ללא להו מילי דרצנן חוכא ואיטולולא:
מצינו שני עושה שני ע"י משקין.
וא"ת ואמאי לא קאמר
ע"י ספר דלמרינן בפ"ק דשבת (דף
קנ"ז) דהוי מ"מ דבר וידיים הצאות
מחמת ספר נמי פוסלות תרומה
כדאמר מהס וי"ל דלא צע"י לאתמי
אלא ממאלל דעבד ממאלל אחר שני
דומיא דמאלל דעבד אדם שני ועוד
דהא דספר עבד ידים שניות וגם
פוסלות את התרומה לר' משום
טומאה אלא משום חומר:
משקין תחלה נמי הווי בדתנן
וכו'. לא צל להקשות
שכמורו יעשה האדם ראשון דלמה ש'
לו להיות ראשון אלא רצה לומר דהא
דעבד שני היינו דווקא ע"י משקין
שהן תחלה ול"ג מה שכמוצ בספרים
אמר ליה רבי יהושע שאני משקין דלגלעל לקבל טומאה דמימ לא
מירך כלום: **אף אני** לא אמרתי בו. י"מ כי מהכא דיין דחצריא
סברי

ז) **בחולין שנעשו על טהרת תרומה**. כלומר האי אוכל ראשון ושני ושלישי
דקמני בחולין מייירי במטמא טהרות (פ"ב ז"ב מ"ז) וצאלו אוכל חולין
אתה מואל שלישי הא שני לא עבד שלישי בחולין אתה מואל בחולין
שנעשו על טהרת תרומה: **על טהרת תרומה אין על טהרת קדש**
לא. דבטלה דעמו ואין שם טהרת
הקדש נתפסת עליהם אבל בטהרת
תרומה לא נתפסין אלא מתניתין
לא כרבי יהושע אבל כר"א אתיה
דהא סתם קאמר שלישי שלישי
אפילו בחולין שנעשו על טהרת הקדש:
דקמני צער. מתניתין בצער חולין
קאי ובשלמא פירות חולין אדם
מתפסק בטהרת תרומה כדי שיהא
רגיל להתנהג בטהרת תרומה שאם
מתחלק לו תרומה בחולין ויחלל תרומה
במחלק חולין יהא אוכלה בטהרת
אל צער ליתא בתרומה ואין צער
מתפסק לבשר חולין טהרת תרומה
משום דלא מיהלפא ליה תרומה
בצער חולין שיהא לאוכלה כדרך
החולין: **צער בצער מיהלף**. לפיכך
דרך אוכלי קדש לאכול צער חולין
אפי' של חיה בטהרת הקדש שאם
מתחלק לו צער הקדש זה שיהא
אוכלה בטהרה: **צער צפירי לא**
מיהלף. תרומה אינה אלא צפירות
ואינו נחלף בצער לפיכך אין דרך
הכהנים להתפסק לבשר חולין שלהן
טהרת תרומה: **אמר עולא חצריא**
אמרין. סדלדלמר צמתת דקמני
שלישי בחולין שנעשו על טהרת הקדש
קמריי דללא כרבי יהושע ואנא אמניה
דרבי יהושע נמי ס"ל הכי דחולין
שנעשו על טהרת הקדש אית זהו
שלישי והאי דקאמר רבי יהושע בחולין
שנעשו על טהרת תרומה רבותא
אשמועינן דאפי"ה אית זהו שלישי
וכ"ש חולין שנעשו על טהרת הקדש:
מאן חצריא. דסבירא להו דדוקא
נקט רבי יהושע חולין שנעשו על טהרת תרומה: **מה אהדי רבי**
אליעזר ורבי יהושע להדי. מה השיבו זה לזה איש על דברי חברו:
מניו שהאוכל חמור מן האוכל. האדם האוכל המאלל חמור מן
המאלל: **היאך לא נעשה אוכל** כמאלל. דהאוכל אוכל ראשון לא
הסמרים היא מטמאה האדם עד שהוא מטמא בגדיו וכל שאר טומאות מטמאות בגליו ואין מטמאות צבית הסמרים הלכך גזרת הכתוב
היא ואין למדין הימנה ור"א סבר למדין: **אלא מניו שהמאלל חמור מן האוכלו דאינו המאלל**. דקיבל טומאה כביצה (א) אוכלין טמאין
שנעשו בו: **ואדם האוכל**. אוכלין טמאין אינו טמא אפי"כ לכל חיי פרס כדתן שיערוצין (דף פג.) ותלי חזיה למטמא את הגוייה חז"ל צ'
צבית: **טומאה משיעורין לא גמרינן**. דשיעורין מילתא צבתי נפשי היא ולאו משום חומר אוכל אוכל דמטמא כביצה כן שיער
בו הכתוב מכל האוכל אשר יאכל [ויקרא יח] ואמרין יצ"פ דיומא (ב. פ.) אוכל הנאכל צבת אחת ושיערו כחמים אין צבת הצבית מחזיק יותר
מצינת תרנגולת ופסול גוייה כחצי פרס הכי תקון רבנן: **ועוד לדברךך**. שאתה למד טומאה משיעורין לעשות מאלל חמור מן האוכל
מה שאתה אומר האוכל אוכל ראשון נעשה שני יפה אתה אומר אלא שני שני למה: **אמר לו מנינו**. שאוכל שני עושה את חצרו שני:
ע"י משקין. אם נגע אוכל שני בצובל שהמשקה טופח עליו נעשו משקין תחלה כדקמני ואילו כל הפוסל את התרומה נטמא משקין
להיות תחלה וחזר המשקה ועשה האוכל שני וכיון דאשכחן ע"י משקה דשני עושה שני בשום דוכתא מחמרין גבי אדם האוכלו למהוי
כותיה דלכילה חמירא ממגע: **וא"ל**. ר"א אי ממשקה ילפינן תחלה נמי צבית למיעצדיה להאי אדם כי היכי דמשקה נעשה ראשון. ורבי
יהושע לא יליף מן המשקה דהתם חומרא דמשקין הוא שעלולין לקבל טומאה אבל מן האוכל יליף: **חזן מן הטבול יום**. דליקלשא
טומאה מניה וע"ג דפסיל תרומה לא עבד משקה ראשון: **אף אני לא אמרתי**. האוכל אוכל שלישי נעשה שני: **אם**. דאוכל
של תרומה כלומר בחולין שנעשו על טהרת תרומה וכדאמר רבי יהושע כהדיא לעיל [ג.] וכיון דעל טהרת תרומה נעשו עבדי לאוכלין
שני: **מפני שהרתפה של תרומה טומאה היא אלל הקדש**. דלמרינן (ה) בחומר בקדש (תמינה דף קמח) בגדי אוכלי תרומה מדרס לקדש
אלמא אין שמירת תרומה חשיבה שמירה אלל הקדש דהא מדרסות לגבי תרומה מטמאין ואפילו בחולין דהא טומאה דלורייתא היא
והאוכל תרומה נשמר הוא מן המדרס ואפי"ה לגבי קדש לא חשיבה שמירה וחישינן שמא יצבה עליהן אשמו ונה ה"נ שלישי דתרומה
לגבי קדש מספקינן ליה צבתי הלכך האוכל שני לקדש שומניו שני עושה שני ע"י משקין. מדקאמר רבה בר בר חנה דאותציה ר"א לרבי
יהושע שלישי שני למה אומר אף אני לא אמרתי כו' ש"מ דהא דקמני צביתיה דרבי יהושע בחולין שנעשו על טהרת תרומה ה"ק צאלו
חולין יס שלישי בנעשו על טהרת תרומה ועלה קאמר אף אני לא אמרתי דדוקא קאמר ולא רבותא דלי טעמא היכי דלמיתיה ואמר
צאלו חולין הוא נעשה שני לקדש בחולין שנעשו על טהרת תרומה ומשום דטהרתה טומאה היא אלל הקדש ולעולם שלישי בחולין
שנעשו על טהרת הקדש איכא מאי קא מותבי ליה ר"א שלישי שני למה הא אשמועין רבי יהושע טעמיה. ועולא דלמר לעיל דרבי יהושע
בחולין שנעשו על טהרת הקדש נמי אית ליה שלישי סבר דהא דקמני צביתיה דרבי יהושע בחולין שנעשו על טהרת תרומה טעמא
הוא דייבי למילתיה דבחולין דטהרת תרומה הוא דלמרינן נעשה גופו שני לקדש משום דטהרתה טומאה היא אלל הקדש אבל לא
בחולין דטהרת הקדש ולעולם אשמועין דש שלישי אשמועין על טהרת תרומה וכ"ש צביתין על טהרת הקדש והאי מהדרי ליה לא שמיע ליה
דאינו לא צמסנה ולא צביריתא מה שהשיבו זה לזה אלא רבה בר בר חנה שמיע ליה מרביהו (א"י ס"ל לעולא דהאי אף אני לא אמרתי לא היו צברים
מעולס דלרבי יהושע צביריהו קאמר דנעשה גופו שני לקדש וטעמא משום דטהרת שניהם צין נעשין על טהרת תרומה וצין בנעשין על
טהרת הקדש טומאה היא אלל הקדש והאי דקמני לעיל בחולין שנעשו על טהרת תרומה רבותא אשמועין דלפילו צבתי איכא שלישי: